

Mæla til at tátta í

Oddagrein

RÁÐGEVANDI NEVNDIN viðvíkjandi Føroyum hjá danska forsætisráðharranum er júst komin við eini nýggjari frágreiðing um búskaparligu støðuna í Føroyum. Henda frágreiðing er fastur táttur og hevur hon vanligu fingið rættliga stóra umtalu í Føroyum. Nú hava vit so fingið okkara egnu Ráðgevandi Nevnd, Búskaparráðið, sum kemur við síni frágreiðing til landsstýrið. So talan er um tvær serfrøðinganevndir ella nevndir við fakkfólk, sum koma við metingum og sjónarmiðum um støðuna í Føroyum. Hetta skuldi ein trúð átti at verið ein góður stuðul hjá politikarum oð. í samfelagnum. Ikki minst hjá teimum, sum eru við at tilrættagja framtíðar útviklingin í samfelagnum.

DANSKA nevndin, sum mangan hevur verið rættliga kontant viðvíkjandi gongdini í Føroyum má eisini hesaferð sigast at vera kontant og avgjörd. Hóast talan ikki eru um krepputekin sum fyrri 10 árum síðani, so skilst, at ávaringarlúrarnir eru tiknir framaftur.

TAD hevur gingið so væl í samfelagnum, at orsök er til at steðga á - til at konsolidera seg heldur enn at yvirupphita búskapin. Besta teknið um at tað gongur væl í samfelagnum er ótta forbrúkið. Fólk hava meiri pening um hendi og tað vísir seg so eisini í einum stóðugt vaksandi innflutningi og nýtslu. Keypt verður sum ongantíð fyrr. Tá tað so vísir seg, at innflutningin veksur skjótari enn útlutt verður fyrri er orsök til at rópa varsko.

TAD er so eisini ein orsök til, at Ráðgevandi Nevndin sigur, at vit mugu stramma fíggarlógirnar komandi. Vit eiga ikki at gera nýggjar stórar ilögur, sum økja virksemd enn meira. Vit mugu rætt og slætt tátta í, so búskapurin ikki verður ov heitur.

NEVNDIN vísir so á fleiri møguleikar fyrri at tálma vøkstrinum so sum at hækka skatt og avgjöld, at minka um rentustuðul til sethús og at økja um privatu uppsparingina. Eisini verður víst á almenna sparing sum eitt av amboðunum til at tátta í.

NÚ er tað ikki Fólkløkkurin, sum umsitur fíggarjarmál, men tað er eingin loyna, at Fólkløkkurin hevur ómetaliga nógv at siga í Tinganesi. Flokkurin er fyrri at lækka skattin. Tað er so beinleiðis í andsøgn við ráðini frá Ráðgevandi Nevndini. Men hann er fyrri sparing og uppsparing. Áhugavert verður at siggja reaktiónirnar hjá ymsu flokkunum til frágreiðingina.

Sosialurin

Viðmerkingar:

Landspartamál ella økismál

Hesa seinastu tíðina, hevur nógv kjak verið frammi í fjølmiðlunum um málspurningin. Orsøkin til hetta er, at Danmark, saman við 10 øðrum limalöndum í Evroparáðnum, hevur skrivað undir sáttmálan um minnilutamál og "regionalmál". Við hesum hava danir bundið seg til, við altjóða sáttmála, at verja føroyska málid, soleiðis, at tað ikki verður trokað burtur av til dómis danska málunum.

Hetta áttu allir føroyingar at fegnast um, men so er ikki. Tá sambært orðabókum, kann orðið "region" millum annað tyðast til tað føroyska "landspartur". Út frá hesum verður so komið fram til, at danir nú royna at gera Føroyar til danskan landspart. — Ein funnin fressur hjá teimum, sum vilja tosa fyrri fullveldi.

Brot úr lesnaðinum
Inni á heimasíðuni hjá felagsskapinum "Hesaferð", kann ein millum annað lesa hesi brotin:

"Tað er hvørki minnilutamál, ella landspartamál — tað er okkara mál, og vit vilja hvørki vera minniluti, ella landspartur."

"Einki skal okkara mál leggjast undir onnur"
"... so seint sum í 1997 proklameraði ein føroyskur sambandsløgmaður, at føroyskt er eitt minniluta-landspartamál hjá einum øðrum landi (Danmark)".

Víðari sigur hesin:
"Talan er ikki um tilátlan at framanskipa, men heldur um óupplýsni og óvitan".

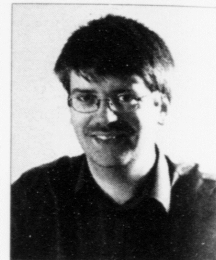
Hvør er óupplýstur og óvitandi?
Óll, ið hava atgongd til int-

ernetið, kunnu fara inn á heimasíðuna hjá Fólkløkkinum, og har siggja bæði uppskotið hjá uttanríkisráðharranum, og allan sáttmálan hjá Evroparáðnum.

Sostatt skuldi verið óneyðugt at gitt um innihaldið.

Høvdu orðabøkurnar nýtt eitt annað orð enn "lands-partamál", ella hevði orðið als ikki verið týtt til føroyskt, so hevði helst eingin trupulleiki verið.

Hvussu skal ein dansk stjórni, sum ikki skilir føroyskt, vita, at týðingin kann skapa slíkt rumbul? Og hvussu kunnu vit leggja dansku stjórniina undir at hava fjaldar ætlanir við hesum, tá Danmark er eitt av teimum ellivu limalöndunum í Evroparáðnum, ið hava undirskrivað sáttmálan? — Halda vit at Dan-

mark er einaráðandi í Evro-pa?

Áttu at tosað saman
Um danir hava mistikið seg, so er at siga tað við teir, so at mistikið kann rættast. Tað gevur onga meining at leggja teir undir bæði líkt og ólíkt - tí at teir ikki skilja føroyskt.

Helgi Abrahamsen

SvF og illstint huldufólk

Tað hevur í fleiri ár verið ein tjóðartrót at leggja eftir starvsfólkum hjá SvF fyrri bæði eitt og annað. Aloftast verður hetta gjørt alment, men av dulnevndum huldufólkum, sum ikki eru so fræg, at tey tora at siga, hvørji tey eru.

Í vikuni hendi hetta enn einaferð. Starvsfólk okkara verða skeldað heidur og eru frá, av tí at vit ikki vistu

umdystin eftir ta spennandi bronsufinaluna í heims-meistarakappingini í kvinnuhondbólti.

Allir teir sjónvarpshyggi-ararnir, sum eisini hava oyru, hoyrdu frásøgu-mannin hjá TV2 siga greitt og týðiliga, at TV2 ikki kundi senda umdystin. Síðani slókti TV2. Tá var ov seint hjá Sjónvarpi Føroya at manna eittupptøkulið og

senda tað av landinum at vísa umdystin - um tað er tað, hundufólkið heldur, at vit áttu at gjørt.

Her í Sjónvarpinum vilja vit fegin hava uppbyggjandi kritikk. Men okkara starvsfólk hava sama rætt sum øll onnur í samfelagnum at verða sømiliga viðfarnir.

Tróndur Djurhuus
Sjónvarp Føroya

Alt ov óskipaða tyrlutilbúgving

— Trygðin stendur á einum alt ov veikum grundarlag, segði Torbjørn Jacobsen m. a. í viðmerking til fyrispurning um tyrlutilbúgvingina

ÓLAVUR Í BEITI

Hósdagin boðaði tingformaðurin frá fyrispurningi hjá Torbjørn Jacobsen viðvíkjandi tyrlutilbúgvingini, og vil tjóðveldismaðurin hava at vita frá fiskimálaráðharranum, hvørt hann metir at tyrlutilbúgvingin í Føroyum er føroyskt ella danskt ábyrgdarøki. Í øðrum lagi vil Torbjørn Jacobsen

hava at vita, um Jørgen Nielsen, fiskimálaráðharri metir, at tyrlutilbúgvingin í Føroyum er nóg góð og munadygg, soleiðis at hon kann tryggja sjófólki okkara og útoyggjafólki ta bestu og ta neyðugu trygðina?

Í viðmerkingunum sigur Torbjørn Jacobsen, at um so er, at fyrispurningurin um hesi viðurskipti hjá háttvirda lögtingsmanni, Henriki Old,

frá 16. september 1999, stendur einsamallur saman við svarinum hjá Vibeke Larsen, ríkisumboðsmanni, frá 24. november 1999, tá kunnu lögtingsmenn, og fyrri alt tað Føroya fólk yvirhøvur, lættliga fáa ta fatan, at um bert hett danska sjøverjuskipið við tyrlu framhaldiandi verður í Føroyum, so er hetta borganin fyrri, at vit hava eina nóg góða tyrlutil-

búgving, sum kann veita sjófólki okkara og útoyggjafólki hina bestu trygðina. — Tað munnu vera mong saman við undirritaða, sum ivast í hesi trygðini, og sum meta, at hon stendur á einum alt ov veikum grundarlagi, og at Føroyar í veruleikanum hava eina alt ov óskipaða, fyrri ikki at siga vánaliga, tyrlutilbúgving, sigur Torbjørn Jacobsen.

Ólavur Gregersen stjóri á TK-Stovuni

Ólavur Gregersen er settur í stary sum stjóri á TK Stovu. Ólavur Gregersen er 31 ára gamal og útbúgvin Cand. Merc. Síðan august í ár hevur Ólavur Gregersen verið virkandi stjóri á TK Stovu. Nýggi stjórni tekur við starvinum 1. januar 2000 og fer samstundis úr stjórastarvinum á p/f Tøting.

Innan ársskiðtið verður samstarvsavtalan millum

Vinnu-málastýrið og TIC Danmark um TK Stovu endurnýggjað fyrri eitt nýtt try á skeið. Samstarvsavtalan inniber m. a., at partarnir fígga hvør síni 50% av rakstrar-kostnaðinum, og at TK Stovan framhaldiandi er partur av danska TIC netinum. Endamálið TK Stovunar er at veita kunning og ráðgeving til føroyska vinnu-lívið.

Tøkk

Hjartans tøkk øll tykur, ið gleddu meg á 80 ára degnum.

Ein serstøk heilsan til Sjómansheimið Ørkina í Reykjavík við tøkk fyrri dagarnar har.

Gleðilig jól og gott nýggjár ynskja Ása og eg tykkum øllum.

Martin Eidesgaard
undir Hválinum, Tvøroyri